

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Woerden, 12 juli 2024

Onderwerp : Internetconsultatie Wet basisverzekering voor arbeidsongeschiktheid zelfstandigen

Geachte heer/mevrouw,

Wij hebben kennisgenomen van het conceptwetsvoorstel Wet basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (Wet BAZ) dat op dit moment ter internetconsultatie voorligt. Koninklijke Horeca Nederland (KHN) vertegenwoordigt circa 18.000 horecaondernemers. Ongeveer 40% hiervan is aan te merken als IB-ondernemer. Het conceptwetsvoorstel heeft gevolgen voor hen. Om deze reden sturen wij u deze reactie.

Het conceptwetsvoorstel is het resultaat van diverse adviezen en rapporten en maakt onderdeel uit van het pakket aan maatregelen om de arbeidswetgeving te hervormen. Met deze voorgestelde wetgeving wordt een arbeidsongeschiktheidsverzekeringsplicht voor zelfstandigen ingevoerd met als doel om ervoor te zorgen dat zelfstandigen een goede en langdurige voorziening hebben die het arbeidsongeschiktheidsrisico dekt, zodat zij niet hoeven terug te vallen op de algemene voorzieningen. Daarnaast wordt geprobeerd een gelijk speelveld te creëren tussen verzekerde en onverzekerde zelfstandigen, zowel tussen zelfstandigen onderling als tussen zelfstandigen en werknemers. Over het voorliggende concept-wetsvoorstel geven wij de volgende reactie.

Kring van verzekerden

In de Memorie van Toelichting wordt aangegeven dat het wetsvoorstel is gebaseerd op het advies van de Stichting van de Arbeid¹ uit 2020 en het SER-MLT-advies² uit juni 2021. In het eerste advies is geadviseerd om een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering in te voeren voor zelfstandigen zonder personeel. Zelfstandigen met personeel worden expliciet uitgezonderd van de verzekeringsplicht. In het tweede advies wordt direct verwezen naar het advies van de Stichting van de Arbeid. De partijen betrokken bij dit advies hebben dus ook bewust gekozen voor een beperkte kring van verzekerden.

In het concept-wetsvoorstel staat echter dat de verzekeringsplicht wordt ingevoerd voor IB-ondernemers, ongeacht of zij personeel in dienst hebben of niet (uitzonderingen daargelaten). Dit is niet in lijn met de bovengenoemde adviezen. Wij kunnen ons dan ook niet vinden in deze uitbreiding van de verzekeringskring. Hoewel alle IB-ondernemers voor eigen rekening en risico ondernemen, gaat het echt om verschillende type zelfstandigen die op een aantal elementen

¹ Keuze voor zekerheid – zelfstandigen standaard verzekerd tegen langdurig inkomensverlies door arbeidsongeschiktheid, Stichting van de Arbeid, Maart 2020

² Zekerheid voor mensen, een wendbare economie en herstel van de samenleving, Sociaal-economische Raad, juni 2021

www.khn.nl

Koninklijke Horeca Nederland
Postbus 566
3440 AN Woerden
Pelmolenlaan 10
3447 GW Woerden
T 0348 489 489
F 0348 489 400
info@khn.nl

onderscheidend van elkaar zijn. Zelfstandigen met personeel dragen het werkgeverschap. Zij zijn niet alleen verantwoordelijk voor hun eigen (financiële) situatie en dat van hun bedrijf, maar ook voor hun personeel. Dit maakt dat zij vaak andere afwegingen maken in het ondernemerschap. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de constatering dat de verzekeringsgraad van zelfstandigen mét personeel hoger ligt dan die van zelfstandigen zonder personeel.

De hierboven genoemde doelstellingen zijn in zijn algemeenheid ook niet van gelijke toepassing op alle IB-ondernemers. De doelstelling om een gelijk speelveld te creëren, zeker waar het gaat tussen zelfstandigen en werknemers, heeft hoofdzakelijk betrekking op zelfstandigen zonder personeel.

In de Memorie van Toelichting staat overigens dat er wel gezocht is naar de mogelijkheid om onderscheid tussen zelfstandigen met en zonder personeel te maken, maar dat dit uitvoeringstechnisch ingewikkeld blijkt te zijn. Dit kan wellicht waar zijn, maar dit vinden wij geen valide argument om zelfstandigen met personeel een verplichting op te leggen die voor hen niet noodzakelijk is.

KHN pleit ervoor om de kring van verzekerden te beperken tot zelfstandigen zonder personeel.

Premie en maatwerk

Voor de verplichte verzekering is de verwachting dat het premiepercentage ongeveer 6,5% van de premiegrondslag zal bedragen. De maximale premiegrondslag is 142,86% van het wettelijk minimumloon. Dit leidt dan tot een te betalen premie van maximaal ongeveer 195 euro per maand. Hoewel wordt aangegeven dat het doel is dat de verzekering betaalbaar moet zijn, willen wij opmerken dat voor vele zelfstandigen de kosten voor deze verzekering een forse aanslag is op hun winstmarge. De aanname dat zelfstandigen deze kosten (gedeeltelijk) kunnen doorbelasten aan hun klanten is niet juist. In de horecasector staan de marges al enorm onder druk door stijgende personeels-, energie- en inkoopkosten. Deze premie helpt niet om ondernemen nog lonend te laten zijn. Indien er verplichte verzekering komt, zorg er dan voor dat deze verzekering écht betaalbaar is en dat het aansluit bij de behoeften van werkgevers en hun persoonlijke situaties. In het advies van de Stichting van de Arbeid is ook voorgesteld om maatwerk mogelijk te maken, bijvoorbeeld op de wachttijd. Door de mogelijkheid om deze te verlengen van 52 weken naar 104 weken kan de premie voor een ondernemer worden verlaagd en ook beter aansluiten bij zijn persoonlijke situatie. In het voorstel zien wij onvoldoende maatwerkmogelijkheden terug.

KHN pleit voor een betaalbare premie en maatwerk-mogelijkheden binnen de verzekering

Met vriendelijke groet,

Koninklijke Horeca Nederland